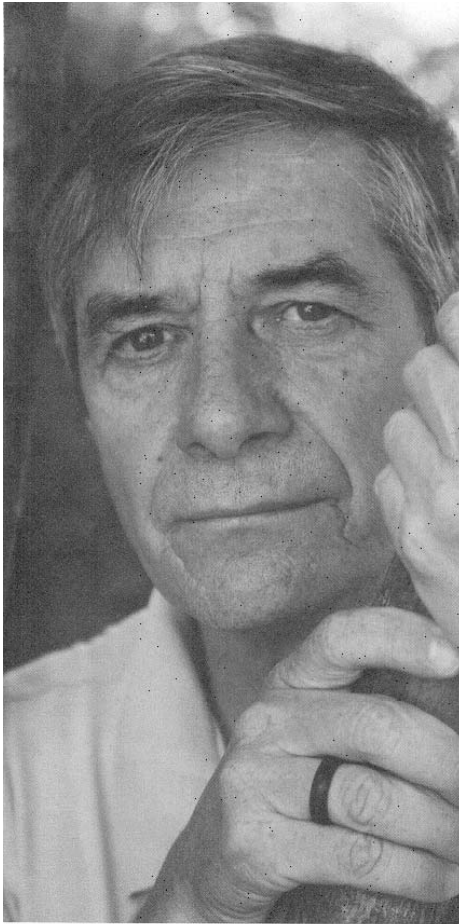

Éhségstrájkoló püspök Braziliában

Cappio reakciója: „Hála Istennek és a szolidaritásnak!” De a Lula vezette kormány füttyöl a bírósági határozatra, a hadsereg tovább építkezik.

Az *Adveniat* és a *Misereor* nevű, Dél-Amerikát is támogató segélyszervezetek szolidárisak. Mindkettő már régóta támogatja a felszabadítási teológiát képviselő püspököt.

Az adventi időszakban Luiz atya felrázta Braziliát. Tiltakozásával megzavarta a karácsonyi fogyasztási örületet az olyan megavárosokban, mint Rio de Janeiro vagy São Paulo. A hatalmas bevásárlóközpontok mellett és a katedrálisok előtt százak követtek a bátor püspök példáját – szintén éhségstrájkba kezdtek. Ilyen kihívás még sosem érte a *Luís Inacio Lula da Silva* által vezetett kormányt. Cappio a milliárdokat felemészítő folyóelterelési program leállítását követeli.

Cappio ferences. Ez sok mindent megmagyaráz. Egykor gyalog ment el São Paulóból észak-keletre. A kisemberek szívélyes lelkipásztora ő, és öko-felszabadítási teológus. A Rio São Franciscóért harcol, tehát azért a folyóért, amely Szent Ferencről kapta a nevét, és észak-kelet felé folyik, az Amazonas torkolati területére. „Eltorlaszolják és elterelik a Rio São Franciscót, ahelyett hogy élni hagynák”, panaszkodik a ferences püspök.

A Szent Ferenc-kápolna, ahol Cappio püspök éhezik, napok alatt búcsújáró helylé válik. *Geraldo Majella* bíboros, Brazília prímása éppúgy kinyilvánítja szolidaritását, mint püspökök tucatjai és hívők tízezrei az óriási ország minden tájáról. A rabszolgamunka ellen és az igazságos földreformért harcoló *Pastoral da Terra* éppúgy ujjongva

üdvözli a „prófétai akciót”, mint a brazil püspöki kar *Indiánmissziós Tanácsa*.

Egy felszabadítási teológus életpályája: Luiz Cappio, olasz bevándorlók fia, küzdött a katonai diktatúra ellen, csatlakozott a munkáspasztorációhoz, és később ferencesként gyalog ment el Brazília archaikus, a bibliai idők inségeit idéző észak-keleti részére. A São Francisco-folyó melletti Barra nyomorúságos püspökségén talált magának püspöki feladatot.

A főpásztor bejárta a több mint 2700 km hosszú folyó vidékét, és úgy ismeri a São Franciscót, mint senki más. Cappio megfigyelte, hogyan változtatták át a folyót az élet ütőeréből a mezőgazdasági ipar kloákájává.

* * *

Éhségstrájkjának 23. napján Flavio Cappio püspök összeesett, öntudatlan állapotban vitték a petrolinai kórház intenzív osztályára, ahol a 24. napon, december 12-én befejezte éhségstrájkját, de támogatóinak azt írta: a böjtölést megszakítja, a kormány vitatott építkezése elleni harcot azonban nem. A 61 éves püspök még karácsony előtt elhagyhatta a kórházat, és híveivel ülhetne meg az ünnepet.

Cappio püspök akkor veszítette el öntudatát, amikor megérkezett hozzá a hír, hogy Brazília legfelső bírósága elvileg jóváhagyta a nagyberuházást. Kórházba szállítása után a brazil püspöki kar és a Vatikán képviselői az éhségstrájk befejezése mellett szólaltak fel. *Lula* államelnök azonnal megerősítette, hogy kormánya ragaszkodik a folyó eltereléséhez. A beruházás az exportirányultságú agráripárt szolgálja, amely gyümölcsöt és zöldséget termel, Európa piacaira is. Ez azonban a régió lakóinak, a kisparasztoknak és a halászoknak a létét fenyegeti.

Forrás: Publik-Forum, 2007/24 – 2008/1

Az Észak-Brazília eldugott helyén élő főpásztor azt mondja: „Szükség esetén életemet adom a népért és a folyóért.” Azóta szolidaritási hullám ment végig Brazilián. **Luiz Flavio Cappio** püspök november végén kezdte éhségstrájkját. Tizenöt nap múltán jött az első siker: Ideiglenes intézkedésként a braziliavárosi regionális bíróság leállította annak a gigantikus folyóelterelési munkálatnak a hadsereg által végzett építkezéseit, amely ellen a püspök, a halászok és a parasztok egyaránt küzdenek. A kimerült

Egyház a bázison

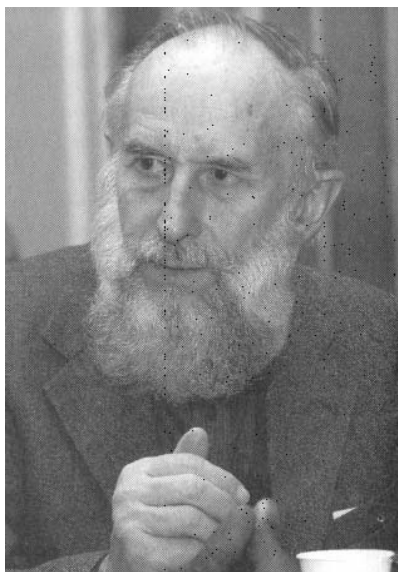
José Hehenberger kitüntetése

„Ahoz, hogy próféta legyek, tulajdonképpen túlságosan konzervatív vagyok” – mondja magáról Jaquitibá ciszterci apátságának elöljárója, José Hehenberger. Ennek ellenére 2007. november 30-án életművéért megkapta Ausztria Katolikus Férfimozgalmától (*Katholische Männerbewegung Österreichs*) az Oskar Romero Emberjogi Díjat.

A Steyler-misszionáriusok november közepén meghívták őt egy hétvégi összejövetelre, amelynek témája „Egyház a bázison” volt. Ezen a találkozón mesélte a 67 éves, felső-ausztriai származású José (Josef) Hehenberger: „Aki Braziliában segít a szegényeken, és tanítja őket, abból hamarosan szent lesz. Aki bírálja a struktúrákat, azt

rövid időn belül üldözni fogják.” 1989 óta ő maga is a kivégzendők listáján van, mivel gyökereinkben szeretné orvosolni a szegénység és az elnyomás okait. „Egy kereszténynek ellenállást kell tanúsítania mindennel szemben, ami elrabolja az emberek életét” – ez az egyik vezérelve. Schlierbach-i anyakolostora 1966-ban kiküldte Brazíliába; előbb Jacobinában (Bahia szövetségi állam) volt plébános, majd 2004-től Jaquitibá apátja is. A plébánia mintegy 130 km-re van a kolostortól. Minden erejével Brazília föld nélküli parasztjaiért küzd, nem elkeseredetten, hanem erős hittel. „Isten projektjének egyik munkatársa vagyok.” De végső soron minden Isten kezében van, mondja, „és aki csak önmagára és a saját lehetőségeire gondol, könnyen fanatikusává válik”.

Elbeszélései sem fanatizmusról, sem felhőben járásról, sem hiszékenységéről nem tanúskodnak. *Don José* realista, ismeri a határait, és nagy bizalommal van Isten iránt. Amikor valakivel beszél, teljesen jelen van. Szemei életörömet és megérintettséget sugároznak. Realista, két lábban a földön álló hite és összetartozása az emberekkel határozottá teszi a fellépését.

Az egykori schlierbach-i szerzetes azonban egyházpolitikailag sem vak. „A pápa csodálatosan beszél minden ember egységéről és méltóságáról. Ugyanakkor a nőket kizárják a papságból.” Vagy: „A II. Vatikáni Zsinat a szentségekhez hozzárendelte a kollegialitást. De hol mutatkozik meg az egyház mint közösség, ha Isten népét nem vonják be a püspökök kinevezésébe?”

A közös eucharisztia-ünnepelés előkészítésekor három dolog volt fontos számára: Mi nyomaszt titeket, mi ennek az oka? Mi okoz örömet, és ad erőt nektek? És jelképes gesztusok helyett mit tudátok bevonni az áldozatbemutatásba, hogy jobb legyen a helyzet?

Három egyszerű kérdés. Semmi magas teológia, ahogyan az egész hétvégén sem. Itt észreveszi az ember, hogy Jézus üzenete egészen egy-

szerű. A szeretet együttérzést, megérintettséget és tetteket kíván.

Hans Peter Hurka

Forrás: Kirche In, 2008/1

Gregorio

Évekkel ezelőtt az Andokban jártam, ott találkoztam ezzel a történettel, amelyet Francisco Vasquez de Coronado fölfedező katona íródeákja jegyzett föl a „Följegyző számadások” 27. lapján. A mexikói állami múzeum őrzi az írást.

„Ama Gregorio testvért pedig tiszteletlen és makacs magaviselete miatt a csapat érdekében kiközösíteni kényszerültem, keresztényi cselekedetül engedélyezve számára egy öszvért, két vízestömlőt és három napi élelmet, hogy hitvánnyal el ne vesszen.”

1541-ben vagyunk. A hódító spanyol hadsereg egyik egységéből azért tették ki, és hagyták magára a szerzetes papot, mert szigorúan bírálta az indiók ellen elkövetett kegyetlenségeket. A szerzetes fáradtságos és hosszú út után a dél-amerikai Andok sziklái között a zuni indiánok fogadták be, akik szelídsege és segítőkészsége miatt megszerették a különös idegent. Ő pedig megtanította őket minden

hasznos dologra, és arra is, hogy Isten fia óértük is szenvedett. Egy idő után meg is keresztelte őket. Ez volt az első indián törzs, amely a maga szabad elhatározásából vette föl a keresztény hitet.

Azután az egyik nap megérkeztek a spanyolok, és megütköztek az indiókkal, akiket a modern spanyol hadsereg valósággal megtizedelt. Az életben maradtak a szerzetessel együtt egy sziklára menekültek, amelyet csak egy kötélpálya kötött össze egy mély szakadék fölött a viszonylag jól járható másik oldallal. Később újból megjelentek a spanyolok, és át akartak kelni rajta. A szerzetes eléjük ment a hídon. Kérve kérte őket, hogy ne menjenek tovább, és ne bántsák az élve maradt embereket, de azok elfogták őt, és maguk előtt hurcolták, hogy az indiók ne is nyilazhassanak. A szerzetes nem szólt semmit, csak imádkozott, mert tudta, hogy bekövetkezik a tragédia. Amikor a híd közepére értek, az leszakadt,

és a spanyolok a szerzetessel együtt a mélységbe zuhantak.

Az így megmentett indiók másnap föl vitték a szerzetes holttestét a szakadékból, és ott fűt, a sziklaperemen a már korábban emelt templom mögött eltemették. Sírja fölött keresztte faragták ki a kiemelkedő sziklacsúcsot. S azóta minden esztendőben ott gyűlnek össze a kereszt körül, áhítatos megemlékezéssel.

Több mint négyszáz év telt el azóta. A templom helyén már csak romok vannak, de a kereszt még áll, és olvasható a hálás indiók hibás óspanyol nyelvű durva vésése is:

„Itt nyugszik Gregorio Hollósi, minden ember testvére, aki a sötétben élőkhöz világszót hozott.”

Lőrincz István

Forrás: A premontrei diákoknak, de nemcsak nekik. Szenci Molnár Társaság, Budapest, 2003, 55-57.

Hollósi Gergely minden valószínűség szerint pálos szerzetes volt.